

РЪДИАРД КИПЛИНГ ХЪЛМЪТ НА ИЛЮЗИИТЕ

Превод от английски: Надежда Розова, 2017

chitanka.info

*Кой пропилява силата на
техния блян?*

*Бог, Бог отрежда им разлъка!
И между бреговете им
разстила*

солен, бездънен, необятен океан.

Матю

Арнолд

Той. Кажете на твоите джампани^[56] да не бързат толкова, скъпа. Забравят, че току-що пристигам от равнините.

Тя. Сигурно доказателство, че не съм излизала с никой. Да, неопитни са. Къде да отидем?

Той. Както обикновено — накрай света. Не, в Джако.

Тя. Тогава поръчай да водят и понито ти зад нас. Пътят е дълъг.

Той. За последен път — слава богу!

Тя. Така ли мислиш? През всички тези месеци не се осмелих да ти пиша за това.

Той. Разбира се! Още от есента подготвям делата си. Защо говориш така, сякаш ти хрумва за пръв път?

Тя. Аз ли? О! Не знам. И аз дълго мислих.

Той. Да не си променила решението си?

Тя. Не. Би трябвало да си разбрал, че съм образец на постоянството. Какви са плановете ти?

Той. Нашите, скъпа, нашите планове.

Тя. Добре, нашите. Клето момче, какъв обрив имаш на челото от тази жегата? Опита ли с разтвор на син камък?

Той. Тук, на високото, ще изчезне след ден-два. Плановете ми са съвсем простички. Качваме се на рикша рано сутринта, пристигаме в Калка в дванайсет и в Умбала в седем, направо на нощния влак за Бомбай, а оттам — парахода на двайсет и първи за Рим. Това съм намислил. Континента и Швеция на десетдневен меден месец.

Тя. Шшшт! Не говори така. Плаша се. Гай, от колко време продължава нашето безумство?

Той. Седем месеца и четиринайсет дни, не помня точно колко часа. Ще опитам да си спомня.

Тя. Само проверявам дали си спомняш. Кои са тези двамата на Блесингтън Роуд?

Той. Ибри и госпожа Пенър. Какво ни интересува? Разкажи ми всичко: какво правеше, за какво говореше, за какво мислеше?

Тя. Почти нищо не правех, говорех още по-малко, но мислих много. Почти не съм излизала.

Той. А не биваше. Скучаеше ли?

Тя. Не особено. Не се ли учудваш колко малко се интересувам от развлечения?

Той. Честно казано, да. Каква е причината?

Тя. Ето каква: с колкото повече хора се запознавам и колкото повече мен познават тук, толкова по-надалеч ще се разчуе скандалната новина. А аз не го искам.

Той. Глупости! Ние вече няма да сме тук.

Тя. Сигурен ли си?

Той. Сигурен съм, както съм сигурен в парната тяга и в конските сили, които ще ни отведат оттук. Ха-ха!

Тя. Какво ти е толкова забавно, Ланселот?

Той. Нищо, Гуиневиър. Просто се сетих нещо.

Тя. Говори се, че мъжете имат по-силно чувство за хумор от жените. Аз мисля само за скандала.

Той. Не мисли за такива неприятни неща. Вече няма да сме тук.

Тя. Обаче всички в Шимла ще говорят за това, после ще се разчуе в цяла Индия, ще го обсъждат на всяка вечеря, на която той отиде, всички ще го зяпат, а ти знаеш как го приема. А ние ще бъдем мъртви, Гай, скъпи, мъртви и погребани в дълбок мрак, където има...

Той. Поне любов. Не е ли достатъчно?

Тя. Вече съм ти го казвала.

Той. Още ли мислиш така?

Тя. А според теб?

Той. Какво съм сторил? За мен ще бъде толкова пагубно, колкото и за теб. Изгнание, загуба на службата, откъсване от делото на моя живот. И аз плащам своята цена.

Тя. И си толкова над нещата, че да си позволиш да платиш тази цена? Ами аз?

Той. А какво друго, богино моя?

Тя. Боя се, че съм обикновена жена, но поне досега бях почитена. Как сте госпожо Мидълдич? А съпругът ви? Струва ми се, че е в Анандейл заедно с полковник Статърс. Да, не е ли божествено след дъжда? Гай, колко още трябва да се кланям на госпожа Мидълдич? До седемнайсети?

Той. Проклета шотландка! Защо изобщо говорим за нея? Какво говориш?

Тя. Нищо. Виждал ли си някога обесен?

Той. Да, веднъж.

Тя. За какво?

Той. За убийство, разбира се.

Тя. Убийство. Толкова голям грях ли е то в крайна сметка? Как ли се е чувствал, преди да увисне?

Той. Според мен не е усещал много. Ама каква мрачна женичка си тази вечер! Цялата трепериш! Загърни се с наметката си, скъпа.

Тя. Да, ще се загърна. О! Погледни мъглата над Санджаоли, а аз мислех, че на Женската миля още ще има слънце! Хайде да се връщаме.

Той. Какъв е смисълът? На върха на Елизиъм са се скупчили облаци, значи, ще бъде мъгливо чак долу, до Мол Роуд. Ще продължим. Сигурно ще се разсее, преди да стигнем до манастира. Аууу, студено е!

Тя. Усещаш ли как отгоре се спуска хлад? Облечи си палтото. Харесва ли ти наметката ми?

Той. Никога не питай един мъж какво мисли за дрехата на жена, в която е отчаяно и дълбоко влюбен. Я да видя! Съвършена е като всичко твое! Откъде я купи?

Тя. Той ми я подари. В сряда, в деня на сватбата ни.

Той. Мътните да го вземат! Става щедър на стари години! Допадат ли ти тези воланчета на шията? На мен не.

Тя. Така ли? „Любезни господине, имайте добрината! Подарете ми наметка на топлината!“

Той. „Ти само в кладенеца надникни, Джанет, Джанет...“ Потърпи още малко, скъпа, и ще те отрупам с топли наметки и с всичко друго.

Тя. А когато се износят, ще ми купиш ли нови?

Той. Разбира се!

Тя. Дали?

Той. Миличка, не съм пътувал две денонощия с влака, за да се чудиш. Мисля, че още в Шайфазехат решихме този въпрос.

Тя. (замечтано) В Шайфазехат? Още ли съществува тази станция? Беше преди цяла вечност. Мислех, че вече е рухнало всичко освен черния път за Амиртоллах — той ще си е там и в деня на Страшния съд!

Той. Така ли мислиш? Това пък настроение откъде дойде?

Тя. Не знам. Много е студено! Хайде да побързаме.

Той. По-добре да повървим мъничко. Кажете да спрат рикшата и нека се разходим. Какво ти става тази вечер, скъпа?

Тя. Нищо. Не си ли свикнал с настроенията ми? Ако те отегчавам, може да се прибера у дома. Ето го капитан Конгълтън, не се съмнявам, че той ще ме изпрати.

Той. Глупак! За какво ни е? Проклетият капитан Конгълтън!

Тя. Много любезен господин. Колко много ругаеш! Малко дразни, а и всъщност трябва да ругаеш мен.

Той. Ангел мой! Не си давах сметка какви ги говоря. А и ти тъй внезапно се промени, че не разбрах какво става. Извини ме, моля те за прошка на колене в прахта.

Тя. Прах ще има предостатъчно по-късно днес. Добър вечер, капитан Конгълтън. На концерта ли отивате вече? Кой танци съм ви обещала за следващата седмица? Не! Сигурно сте си записали погрешно. Казах ви пети и седми. Ако сте сбъркали, не възнамерявам аз да пострадам от това. Трябва да промените програмата си.

Той. А уж не си излизала много през този сезон?

Тя. Точно така е, но когато излизам, танцувам с капитан Конгълтън. Много добър танцьор.

Той. И после посядате някъде заедно?

Тя. Да. Някакви възражения? В бъдеще да стоя само под светлината на полилея, така ли?

Той. За какво си говорите?

Тя. За какво говорят мъжете, когато седнат до някоя жена?

Той. О, недей! Е, вече съм тук, ще трябва за известно време да отпратиш очарователния Конгълтън. Не ми допада.

Тя. (след кратко мълчание) Даваш ли си сметка какви ги говориш?

Той. Не, не бих казал. Не съм в добро настроение.

Тя. Да, виждам, усещам го. Мой верен и предан любими, къде е твоето „вечно постоянство“, „неизменно доверие“ и „благоговейна всеотдайност“? Помня тези изрази, но ти сякаш си ги забравил. Просто споменавам името на един мъж...

Той. Направи нещо повече.

Тя. Е, поговорих с него за един танц, може би последния, който ще изтанцувам в живота си, преди да замина, а ти веднага се усъмни в мен и ме оскърби.

Той. Дума не съм казал.

Тя. Ала намекна много. Гай, с този запас от доверие ли ще започнем новия си живот?

Той. Не, разбира се. Не исках да се получи така. Кълна се в честта си, не исках. Нека да забравим, скъпа. Моля те, нека да забравим.

Тя. Само този път, после още един, и още един, и все така години наред, докато накрая вече ще ми бъде все едно. Искаш от мен твърде много, мой Ланселот, и знаеш твърде много.

Той. Какво искаш да кажеш?

Тя. Това е част от наказанието. Доверието помежду ни е невъзможно.

Той. О, небеса, защо не?

Тя. Тихо! И пъкълът ще свърши работа. Сам се запитай.

Той. Не разбирам.

Тя. Вярваш ми толкова сляпо, че само да погледна друг мъж... Няма значение. Гай, обичал ли си някое момиче... почтено момиче?

Той. Имаше нещо такова. Много отдавна, в тъмните векове, преди да срещна теб, скъпа.

Тя. Разкажи ми какво й говореше.

Той. Какво говори един мъж на момиче? Забравил съм вече.

Тя. Ще ти напомня. Казва й, че й вярва и боготвори земята, по която тя стъпва, и че ще я обича, уважава и закриля до сетния й час, и тя се омъжва за него с тази вяра. Говоря поне за едно момиче, което нямаше кой да го закриля.

Той. И после?

Тя. Ами после, Гай, после момичето се нуждае от десет пъти повече любов, доверие и уважение, да, уважение, за да бъде поносим новият ѝ живот, който се решава да поведе и в който ще е само нечия съпруга. Разбираш ли?

Той. Поносим ли? Ще бъде рай!

Тя. Ах! Ще можеш ли да ми дадеш всичко, за което говорих, не сега, не след няколко месеца, а когато се замислиш какво би могъл да направиш, ако беше запазил работата и общественото си положение тук, и започнеш да гледаш на мен като на досадно бреме? Тогава ще имам най-голяма нужда от това, Гай, защото на този свят ще си ми останал само ти!

Той. Скъпа, тази вечер си преуморена и гледаш много драматично на нещата. След съдебните формалности пътят ни към...

Тя. Тайнството на брака! Ха-ха-ха!

Той. Шшшт! Не се смей толкова ужасно.

Тя. Не мога... да се... овладеея. Ах! Ха! Ха! Гай, бързо ме накарай да спра, иначе ще се смея чак до църквата.

Той. Престани, за бога! Не се излагай така! Какво ти става?

Тя. Нищо, вече съм по-добре.

Той. Хубаво. Един момент, скъпа. Един кичур се е измъкнал зад дясното ти ухо и ще падне на бузата ти. Готово!

Тя. Благодаря. Боя се, че и шапката ми е накриво.

Той. Защо носиш тези огромни игли за шапка? Човек може да убиеш с тях.

Тя. О, но ти се постарай да не ме убиваш! Ще ме понижеш в сърцето! Дай на мен. Вие, мъжете, сте толкова тромави.

Той. Имала ли си много възможности да сравняваш в тези неща?

Тя. Гай, как се казвам?

Той. Не те разбирам.

Тя. Ето визитката ми. Можеш ли да четеш?

Той. Ами да. Е, и?

Тя. Това е отговорът на въпроса ти. Знаеш името на другия. Това достатъчно ли ти е, или искаш да ме попиташ още нещо?

Той. Сега разбирам. Скъпа моя, не исках да те оскърбя. Само се шегувах. Ето! Добре, че няма никой на пътя. Щяха да се възмутят!

Тя. Тепърва ще видят какво е скандал.

Той. О, не, пак започна с тези приказки.

Тя. Толкова си неразумен! Кой ме молеше да се изправя храбро пред създалото се положение и да го приема? Приличам ли на госпожа Пенър? Приличам ли на някоя пакостница? Дай ми честната си дума, почтени мой приятелю, че не съм като госпожа Бузгаго! Как само стои, склучила ръце на тила си! Харесва ли ти?

Той. Не се ядосвай.

Тя. Не се ядосвам. Аз съм госпожа Бузгаго. Слушай!

*Pendant une annee' toute entiere
Le regiment n'a pas r'paru.
Au Ministere de la Guerre
On le r'porta comme perdu.*

*On se r'noncait... retrouver sa trace,
Quand un matin subitement,
On le vit reparaitre sur la place,
L'Colonel toujours en avant.^[57]*

Така заваля тя всички р-та. Аз като нея ли съм?

Той. Не, но не ми е приятно да се държиш като актриса и да пееш такива песни. Откъде, за бога, си научила „Песента на полковника“? Не е подходяща за светски салон. Не е прилична.

Тя. Госпожа Бузгаго ме научи. Тя е и светска, и прилична, а след още месец ще затвори салона си за мен — слава богу, че не е толкова непорядъчна, колкото съм аз! О, Гай, Гай! Много ми се иска да бях като някои жени и да нямах скрупули. Както казва Кийн^[58]: „Носи коса от покойник и е неискрена чак до залька хляб, който слага в уста“.

Той. Аз не съм особено интелигентен мъж и в момента съм доста озадачен. Когато престанеш с измишльотините, кажи ми, за да опитам да проумея поне последната.

Тя. Измишльотини ли, Гай? Нищо подобно. Аз съм на шестнайсет, ти си на само двацет и цели два часа си чакал пред училището на студа. Сега заедно се прибираме у дома. Това харесва ли ви, Ваше имперско величество?

Той. Не, ние не сме деца. Не може ли да бъдем разумни?

Тя. Пита ме дали няма да се самоубия заради него! А аз не искам да изпадам в емоционални изблици, но споменава ли съм, че имам майка и брат, с когото бяхме много близки, преди да се омъжа? Вече е женен. Представяш ли си колко ще се зарадва на новината за моето бягство с теб? Ти имаш ли близки у дома, Гай, които да радваш с постъпките си?

Той. Един-двама. Човек не може да приготви омлет, без да счупи яйцата.

Тя. (бавно) Не виждам нуждата.

Той. А! Какво искаш да кажеш?

Тя. Да ти кажа ли истината?

Той. При дадените обстоятелства може би ще е по-добре.

Тя. Страх ме е, Гай.

Той. Нали вече се разбрахме. От какво те е страх?

Тя. От теб.

Той. О, по дяволите! Пак старата песен! Лоша работа!

Тя. Страх ме е от теб.

Той. И сега какво?

Тя. Какво мислиш за мен?

Той. Не разбирам какво ме питаш. Какво смяташ да правиш?

Тя. Не се осмелявам да рискувам. Страх ме е. Само да можех да мамя...

Той. Като госпожа Бузгаго? Не, благодаря. Това вече го намирам за непочтено. Не мога да се подслоня при някого и да го оберя. Ще го сторя открито или изобщо няма да го правя.

Тя. Не съм имала предвид нищо по-различно.

Той. Тогава защо, за бога, се преструваш, че не искаш да дойдеш?

Тя. Не се преструвам, Гай. Страх ме е.

Той. Обясни ми, моля те.

Тя. Няма да се получи, Гай. Ти ще се ядосаш и после ще започнеш да ругаеш, после ще ревнуваш и накрая няма да ми имаш доверие, точно като сега, и ти самият ще си най-сериозната причина за съмнение. И тогава аз какво ще правя? Ще стана същата като госпожа Бузгаго, същата като всяка друга жена. И ти ще го знаеш. О, Гай, не разбираш ли?

Той. Разбирам, че изобщо не си на себе си, мъничката ми.

Тя. Ето! Започна ли да възразявам, ти се ядосваш. Какво ще правиш, когато ще бъда само твоя собственост, твоя открадната собственост? Не мога да се превърна в това, Гай, не мога! Мислех, че ще мога, ала не е възможно. Ще ти омръзна.

Той. Уверявам те, че няма. Как да те накарам да го проумееш?

Тя. Ето, виждаш ли? Ако сега ми говориш така, по-късно ще ме наричаш с ужасни имена, ако не правя онова, което ти харесва. А ако станеш жесток с мен, Гай, аз къде да се дяна? Къде да отида? Не мога да ти имам доверие! О, не мога да ти имам доверие!

Той. А аз мога да имам доверие на теб, така ли? Предостатъчно причини да ти имам доверие.

Тя. Моля те, недей, скъпи. Боли ме толкова много, все едно си ме зашлевил.

Той. И за мен не е приятно.

Тя. Какво да направя! Ще ми се да бях мъртва! Не мога да ти имам доверие, не мога да вярвам и на себе си! О, Гай, да се престорим, че нищо не се е случило, и да забравим!

Той. Твърде късно е. Не те разбирам, не мога, не вярвам и на себе си. Нека да не говорим тази вечер. Да ти се обадя ли утре?

Тя. Да. Не! О, дай ми време! Вдругиден. Сега се качвам на рикшата си и ще се срещна с него в „Пелити“. Ти се върни на кон.

Той. И аз ще дойда в „Пелити“. Искам да пийна нещо. Земята се разтресе под нозете ми, звездите се посипаха от небето... Кой са тези чудовища, които се дерат в старата библиотека?

Тя. Репетират да изпълняват кадрили за бала. Чуваш ли гласа на госпожа Бузгаго? Тя изпълнява солото. Много новаторско хрумване. Слушай!

Госпожа Бузгаго (в старата библиотека, *con molto espressione*^[59])

Вижте я само Марджъри До!

Леглото си продаде, на сламеник полегна.

Глупачка е момичето!

Удобно ложе за пръст да замени!

Капитан Конгълтън, ще заменя „пръст“ с „любов“, по-добре звучи.

Той. Не, размислих за питието. Лека нощ, мъничката ми. Ще се видим ли утре?

Тя. Да. Лека нощ, Гай. Не ми се сърди.

Той. Да ти се сърдя ли? Имам ти пълно доверие. Лека нощ и бог да те благослови!

(Три секунди по-късно, вече сам.) Хмм! Всичко бих дал да науча кой е другият мъж в дъното на всичко това!

[56] Водач на рикша. — Б.пр. ↑

[57] Известна навремето песен с дръзко съдържание от комедийната оперета „Баща на жени“, чиято премиера се състои през 1879 г. в Париж. — Б.пр. ↑

[58] Хенри Джордж Кийн (1781–1864), служител на Източноиндийската компания, военен, административен чиновник и ориенталист. — Б.пр. ↑

[59] С много чувство (ит., муз.). — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.